

Faktaark - Udarbejdet i Forum for Slagtekalve

URINDRIKNING

Beskrivelse/undersøgelse

Urindrikning er en adfærdsmæssig abnormalitet, hvor en kalv sutter på en anden kalvs forhud og samtidig drikker urin. Adfærdsmønstret er en ud af flere typer unormal sutteadfærd (på engelsk cross suckling). Udover urinveje kan sutteadfærden være rettet mod andre kropsdele (bl.a. ører). Abnormaliteten opstår oftest i mælkefodringsperioden og optræder lejlighedsvis i de fleste slagte-kalvebesætninger.

Årsag til problemet

Årsagen til at kalvene påbegynder den unormale adfærd er, at de ikke får dækket deres naturlige suttebehov evt. i kombination med, at de tildeles for lidt mælk. Sultne kalve vil være mere tilbøjelige til at sutte, end kalve der er godt mætte.

Kalve, der fodres i skål eller kar optager typisk mælken noget hurtigere, end hvis de går ved koen eller bliver fodret via pattespand, mælkebar eller sutteautomat. Mælkefodringen sætter gang i kalvens lyst til at sutte. Hvis ikke kalven får afløb for sit behov direkte i forbindelse med fodringen eller umiddelbart efter ved brug af narresut, så er der en risiko for, at den i stedet retter sit udækkede suttebehov mod andre kalve i boksen.

Når den understimulerede kalv oplever, at den får dækket sit behov ved at sutte på en anden kalv, så er der en stor sandsynlighed for, at den vil gentage denne adfærd. Er en sådan uvane først indlært, så kan den være vanskelig at stoppe. Det er ikke ualmindeligt at to kalve gensidigt sutter på hinanden. Det er sandsynligt, at kalvene i nogle tilfælde "lærer" af hinandens "unoder".

Kalvene kan have tilegnet sig den unormale adfærd allerede hos mælkeproducenten, men kan mindst lige så vel udvikle adfærden i slagtekalvebesætningen.

Betydning af urindrikning

Der er ikke gode undersøgelser af adfærdens indvirkning på kalvenes trivsel. Det kan dog ikke udelukkes at omfattende urindrikning kan have en negativ indflydelse på kalvens fordøjelse og fo-deroptagelse.

Unormal sutteadfærd, herunder også urindrikning, kan nok ikke fuldstændig undgås selvom mælkemængder og fodringsprincip er optimeret. Men en høj forekomst kan betragtes som et symptom på manglende stimulering af suttereflexen.

Kan problemet forebygges?

- *Unormal sutteadfærd kan forebygges ved at tildele tilstrækkeligt med mælk – gerne mindst 8 liter dagligt.*
- *Kalvene stimuleres bedst, hvis de fodres via sut. Alternativt skal attraktive narresutter være let tilgængelige umiddelbart efter fodringen. Det kan være en fordel at lære kalvene at bruge sutterne.*
- *Ved brug af sutteautomater bør kalvene tildeles tilstrækkeligt store portioner til, at de opnår en god mæthedsfornemmelse (mulighed for mindst 2 liter pr. gang). – Dette er samtidig med til at sikre en god logistik omkring sutteautomaten uden for mange "afvisninger" af kalve, som ikke i tilstrækkelig grad har fået opfyldt deres fodringsmæssige behov.*
- *Det er vigtigt, at kalvene får ro til at afslutte deres "sutteri" inden de forlader sutteautomaten. Installationer der beskytter den drikende kalv mod andre kalve, kan nok være en fordel også ved fodring i fx skål.*
- *Høj belægningsgrad med pres på sutteautomatens kapacitet vil være en risikofaktor.*
- *Fri tilgængelighed af rent vand og let tilgængelighed af godt og velsmagende kalvefoder bør mindske risikoen for urindrikning.*

➔ Råd til når problemet opstår, se bagsiden.

Når problemet er opstået – hvad så?

Kalve der allerede har udviklet unormal sutteadfærd kan være meget vedholdende i deres adfærd.

- Man kan forsøge at isætte anti-pattebøjle (plastknæsering med pigge), der skal fremkalde af-værgereaktion fra de kalve der sutes på, men det er ingen "vidunderkur". Næseringen skal isættes tidligst muligt i forløbet for at opnå effekt.
- Spray eller påsmøring af diverse stærkt lugtende stoffer (bl.a. hjortetaksolie eller pebermynte-olie) kan have varierende effekt.
- Tildeling af salt-sliksten kan i nogle tilfælde tilsyneladende dæmpe tendensen til urindriking.
- I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at isolere urin-drikkende kalve i enkeltbokse til efter fravæning af mælk, for at begrænse skader på dem og andre kalve.

Har du mange urindrikkere i besætning, så ret i stedet fokus mod fodringen af kalvene. Der er sandsynligvis plads til forbedringer.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

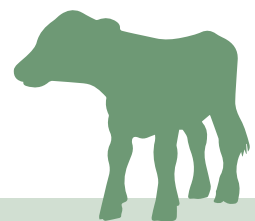
LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Forfatter:

Henrik Læssøe Martin, hlm@seges.dk, 8740 5319

Forum for Slagtekalve er et fagligt forum nedsat af Landbrug & Fødevarer, Kvæg (L&F, Kvæg) for at sikre forbindelsen mellem den regionale/lokale del og den centrale del af rådgivningen, samt give indspil til L&F Kvægs sektorbestyrelse vedrørende den fremtidige politik på området.